

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre . 150.— | Egy héra . 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kladóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-28

Tisza

Akkor az eső esett, két év előtt, október 31-én, hűvös eső verte le egyhangú csapkodással az elsárgult faleveleket a Roheim-villa körül, ahol Tisza Istvánt meggyilkolták: ma dermesztő hideg szél süvit az utcákon, dermesztő fagy ül a sziveken, mert Tisza István sirbatemetett szelleme még nem támadt fel diadalmas új életre.

Csak egy távoli jövő eljövendő nemzedéke lesz hivatva, hogy ítéletet mondjon, történelmi perspektívában is elfogulatlan ítéletet a két év előtti október 31-én történtek fölött, nekünk, a szomorú ma kemény járma alatt nyögő nemzedéknek csak a kettős és kétszeresen fájdalmas bizonyosságunk él a két év előtt tragikus váratlansággal, tragikus öntudatlanságban lejártszódott eseményekről, — hogy Tisza Istvánt megölték és ezzel szellemét sirba temették és hogy ez a szellem még ma is várat bennünket, az ígére áhitozókat, feltámadásával.

Ki olyan vakmerő, hogy háborogni merné a halottak síri nyugalmát, éjjeli órák ki merészkedik ki a halottak kertjébe bűvös szóval szellemet idézni? Ki vágja a földet, gémberedett ujjakkal Tisza István sirdombján, hogy kényszerítse a sorsot kötelei nagy műve megindítására?

Egy nemzet vágya száll ma át a csonka ország kényszerhatárán Tisza István sirjához, egy árva maradt nemzet sirató sirása idézi ma meg kemény, szigorú, büszke, de mindig és minden cselekedetében csak nemzete jobb sorsára gondoló, nemzete multjából építőköveket gyűjtő és nemzete jövőjét szakadatlan munkával alapozó szellemét. Idézi a minden fegyverétől megfosztott harcos, a minden szerszámától megrabolt munkás kétségbeesésének a sir mélyére is lehető erejével, idézi a hívő szent hitével, magyar lelke löfletlen, egetostromló magyarságával, árvasága megrendítő gyászával, sorsa tragikumával, élni akaró ösztöne teljességével. Meghallja-e vajjon Tisza István szelleme az idéző varázsigéket? Megjelenik-e vajjon újra köztünk Tisza István szelleme?

Meg. A varázsige, amely hívja, kéri, követeli a megjelenését, olyan fegyvere az árva magyarságnak, amelynek győznie kell, mert ereje nem földi, mert ez az a láng-pallos, amely az ígért földje felé mutat; a szellem, amelyet idézünk, meg fog jelenni, mert meg akar jelenni, mert a Tisza Istváné, a kötelességtudás és a kötelességteljesítés mártírja és a szellemiszférák végtelenségéből is visszahuzza hozzánk magyarsága, magyar hite és magyar akarata.

Meg fog jelenni újra Tisza István szelleme, mert ez a szellem bennünk él, mert mulandó földi események hatása gyarló emberi lelkünk mélyén elhomályosítható

ugyan, de meg nem ölhetette ezt a szellemet. A dráma utolsó felvonásához közeledünk, amikor az önvád kezünkbe adja az áldozati kést, hogy meztelen husunkba

vágyva felhasítsuk mellünket és vérző szívünket tenyerünkre téve olvassuk ki lüktetéséből a megváltó igazságot. Ez az igazság egy név lesz és ez a név: Tisza István.

November 15-ike a békeszerződés ratifikálásának új határideje

Franciaország is novemberben ratifikálja a trianoni békeszerződést

Páris, okt. 30. (A M. T. I. szikratávirata) A párisi lapok jelentik: Franciaország, Anglia és Olaszország képviselői jegyzéket adtak át a magyar kormányának, melynek értelmében a trianoni békeszerződés ratifikálására kitűzött határidőt november 15-éig meghosszabbították. A jegyzék hangsúlyozza, hogy ezt a határidőt semmi esetre sem

fogják tovább kitolni.

Páris, okt. 30. Az Agence Generale Telegraphique értesülése szerint a kamara külügyi bizottsága november 10-én megkezdte a trianoni békeszerződés tárgyalását. A békeszerződés ratifikálás végett még november folyamán a kamara és a szenátus elé kerül.

Apponyi a belviszály megszüntetéséről és a béke ratifikálásáról

Székesfehérvár, okt. 29. Ma délután nagy ünnepek között iktatta be diszpolgárai közé Székesfehérvár közönsége Apponyi Albert grófot. Reggel érkezett Apponyi Székesfehérvárra, ahol a pályaudvaron nagy küldöttség várta. A városháza kapujában Zavaros Aladár dr. polgármester fogadta és üdvözölte, majd Apponyi Károlyi József gróf társaságában a közgyűlési terembe ment, ahol előbb a polgármester mondott meleghangú üdvözlő beszédet, megemlékezvén Apponyi közéleti munkásságáról, arról a kiváló férfiról, akinek diszpolgársága a városnak nagy dicsőséget jelent.

Apponyi Albert gróf elsősorban köszönetét fejezte ki Székesfehérvár közönségének azért a rendkívül meleg fogadtatásért, amelyben a nemzet nagylelkűsége nyilvánult meg, amely akkor is jutalmaz, amidőn csak sikertelen jóakarattal, vagy munkával áll szemben.

A nemzet számot ad magának arról, hogy amikor a magyar béke delegáció Párisba indult, sorsunk már meg volt pecsételve, a győztes hatalmak elhatározásai végleg megállapítva, úgy hogy fogható eredmények elérése oly irányban, hogy határainknak nálunk nélkül történt megállapítása megváltoztassák, eleve ki volt zárva. Amit el lehetett érniük, hazánk erkölcsi helyzetének javítását, azt el is értük.

Ez az eredmény pedig két feltétlenül alapul, amelyeket sikerült meggyökeresíteni: kultúrfejlődésünk átérésén és állami épületünk nagyobb szilárdságába vezetett bizalmon. Ezen a kettős bázison nyugszik Magyarország az a nemzetközi pozíciója, amely régi hatalmi állásunk visszaszerzésének kiinduló pontja lehet.

Ma alig lehet másról szó, mint ennek a kettő bázisnak a megszilárdításáról. Lélektani lehetőségeit várnak azok, akik azt hiszik, hogy ez a békekonstrukció, amely csak most keletkezett, békés eszközökkel külső körvonalaiiban gyökeresen megváltoztatható lesz: már mint békés eszközökre pedig ez a kifáradt, ezer sebhől vérző nemzet miként gondolhatna.

Azokról a kilátásokról, amelyekre a nagyhatalmaknak a békeokmányt kísérő levele alapot nyújt, ma sem mondott le, de az sem csüggesztene, ha ennek a reménynek a teljesülése is halasztást szenvedne.

Ha külpolitikai helyzetünk ma kedvezőtlenebbnek látszik, mint amilyen még pár hónappal ezelőtt volt, akkor ez talán annak rovására irandó, hogy a belpolitikai megszilárdulás terén nem feleltünk meg egészen azoknak a törekvéseknek, amelyek tekintélyünk emelkedése feléül. De rajtunk áll, hogy ezen segítsünk. Mi azonban ne legyünk könnyen megelégedve önmagunkkal. Mi helyzetünk nehézségeiben ne keressünk gáncokat, hanem inkább indító okokat erőnk teljes megfeszítésére és összes erőfeszítésünk egyesítésére.

A haza elleni hűn régi ellentétek felelevenítése és újnak megteremtése olyan tényezők között, amelyek a haza újjászülését és megerősödését dolgozni akarnak.

Talán feltűnőnek látszik, hogy már a köszönetnyilvánítás után nem szóltam arról, ami ebben a pillanatban a lelkeket elfoglalja, a béke ratifikációjáról, illetve hogy nem ezen a témán kezdtem beszédemet. Ennek oka azonban az,

hogy én ennek a fájdalmas cselekedetnek nem tulajdonítottam azt a fontosságot, amellyel érzelmeink hullámlása felruházta. A higgadt megfontolás nem lát a ratifikációban sem újabb katasztrófát, sem újabb megálatztatást, hanem csak végső mondatát egy fejezetnek, a melyet le kell zárunk, hogy történelmünk újabb szebb, biztatóbb, dicsőbb fejezetét megírjuk.

Emlékeztetés ugyanis a ratifikáció arra, hogy hová süllyedtünk, tehát emlékeztetés arra, amit tennünk kell, hogy újból emelkedjünk: türelem, elszántság, munka és belső egyetértés.

Délben lakoma volt Apponyi tiszteletére, este pedig Apponyi feleségével Csurgóra utazott.

Konstantin királyt nem engedik fia temetésére

Konduriotisz tengernagyot régenssé választották

Páris, okt. 30. A *Matin* jelenti Athénből: Elhatározott dolog, hogy Pál herceg lesz a görög király. Konstantin király az olasz követ útján kérte, engedjék meg neki, hogy résztvehessen a fia temetésén, de ezt az engedélyt nem adták meg.

Páris, okt. 30. (A M. T. I. szikratávirata.) A görög képviselőház 173 szóval 3 ellenében Konduriotisz tengernagyot régenssé választotta.

Wilson jelöli ki az örmény határokat.

Páris, okt. (A M. T. I. szikratávirata.) A Havas-ügnökség jelenti: Lloyd George az alsóházban kijelentette, hogy Wilson ellenök vállalja Örményország határainak kijelölését.

Jonescu utazásai a kis entente érdekében

Bécs, okt. 30. Take Jonescu román külügyminiszter prágai látogatása rövid halasztást szenvedett. Mint feltétlenül beavatott itteni román diplomáciai forrásból értesítenek, Take Jonescu, kinek Prágába érkezését e hó 27-re várták, eredetileg csak ma érkezik a cseh fővárosba. Két napig marad ott, azután Varsóba utazik s onnan ismét visszatér Prágába. Prágából — és ez a váratlan meglepetés ezekben az utazásokban — Take Jonescu Belgrádba fog utazni.

Ebből az uti programból kétségtelennek látszik, hogy a kis entente, amelynek létrejövételéről az utóbbi hetekben annyit írtak és beszéltek közvetlenül megvalósulása előtt áll, azonban ebben a szövetségben a tulsúly nem a kis entente megalapítójának, a csehszlovák köztársaságnak, hanem Romániának fog jutni. Ez Take Jonescu párisi látogatásának pozitív eredménye, aki ott az entent

államférfiaival folytatott tanácskozásainak értelmében most a kis entente végleges megalakításához lát.

Nincs román tusz Magyarországon területén

Bűnvádi eljárás egy román alkalmazásban volt főszolgabíró ellen

A közönség körében olyan hírek keringenek, hogy a debreczeni kir. törvényszék fogházában tusként van letartóztatva egy román főszolgabíró, kinek szabadlábra helyezése egy, a románok által fogva tartott magas állású magyar alattvaló elbocsátásától van függvé téve.

Ezen híresztelésekre vonatkozólag illetékes helyen a következőket jelentették ki:

Dr. Selegian Faust román alkalmazásban volt főszolgabíró ellen a debreczeni kir. ügyészségnél és törvényszéknél tényleg folyik bűnvádi eljárás. A bünessélekmény, amelynek alapos gyanúja alatt áll, olyan súlyos természetű, hogy a miatt mindenkor elrendeli a bíróság az előzetes fogvatartást.

Ez a bűnügy kizárólag a magyar büntető törvénykönyv és bűnvádi perrendtartás rendelkezései szerint kezeltetett eddig és fog kezeltni ezután is és semmiféle kapcsolatban nem áll a románok által fogva tartott valamely magyar alattvaló ügyével.

A tusként való internálás nem tartozik sem a kir. ügyészség, sem a kir. bíróságok hanem a közigazgatási hatóságok hatáskörébe. Ugy tudjuk egyébként, hogy Magyarországon területén román alattvaló tusként internálva egyáltalán nincs.

Nyugdíjasok és nyugbérések drágasági segélye

A pénzügyigazgatóság mellérendelt számvevősegtől nyert értesülés szerint a nyugdíjasok és nyugbérések f. év augusztus 1-től visszamenőleg drágasági segélyben részesítendők és pedig a nyugdíjasok: 2400 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 150, 2401—3200 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 200, 3201—4000 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 250, 4001—5000 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 300, 5001—6000 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 350, 6001—8000 koronáig terjedő nyugdíj után havonta 400, 8001 koronán felül terjedő nyugdíj után havonta 450 korona. Özvegyek gyermekeinek nevelési járuléka az anya drágasági segélyének gyermekeként 1/2-ével és szülőitlen árváknak az eszményi anyai nyugdíj 1/2-ével emelkedik drágasági segélyképpen. Nyugbérések drágasági segélye havonta 100 korona.

A különbözetre tehát négy hónapra vonatkozó nyugta november 10-ig a könyvecské kapcsán számféjtés végett beszolgáltatandó, mely esetben 15-én a kifizetés akadálytalanul meg fog történni.

A nyugtakra bélyeg többé nem ragasztandó, a hatósági igazolás minden nyugtán elmaradhatatlan.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

Wolner Gyula és Társa

Márk Endre vasárnap távozik a polgármesteri székéből

Hat esztendei polgármesteri működés után, amely időbe belesik a világháború, a forradalom, a kommunizmus és a román megszállás, olyan eseményei az országnak és a városnak, melyek a polgármesteri székben erős akaratú, erős kitartású, városa érdekeit mindenek fölé helyező férfit kívántak, — Márk Endre udvari tanácsos polgármester vasárnap délből elhagyja hivatalát.

Ismeretes, hogy a polgármester távozási szándéka nem új keletű és hogy a nyáron csak a közgyűlés kérésére határozta el magát arra, hogy a város érdekében október 31-ig helyén marad. A határidő most lejárt és a hetvenéves polgármester a jól teljesített kötelesség melegező, büszke érzésével távozik a városházáról, ahova mindennap ő érkezett meg először és ahonnan mindennap ő távozott el utóljára.

A forradalom letaszította helyéről, a vörös uralom fogságba hurcolta, a román megszállás naponta megalázta, amikor a város érdekében helytállott, de sem a méltatlanság, sem a fogság, sem a hódítók dolyfje nem törte meg energiáját, munkakedvét és nem lankasztotta forró szeretetét városa ügyei iránt. Amikor azonban saját városában támadtak ellene olyan ürügyekkel, amelyek közéleti működésével semmi összefüggésben nincsenek, amikor azt kellett tapasztalnia, hogy önös érdekek lesznek urra a közérdeknek szentelt hajlékban, — akkor elhatározta, hogy vissza-

vonul, mert jellemével nem tartotta összeegyeztethetőnek azt a tülekedést, amellyel a városi közélet nemes hagyományainak felborítása szükségképpen jár.

Felkerestük ma a távozó polgármestert, hogy megkérdezzük hivatalától való elbucuzása alkalmával, nincs-e valami mondanivalója a város közönségének. Márk Endre udvari tanácsos polgármester iróasztala mögött ülve, ahol annyi időt töltött el városa érdekében munkálkodva, a következő rövid, de jellemző és jelentős kijelentést tette:

— Amint nem csináltam hűhót belőle, amikor a vörösek fogságából visszatérve hivatalomat újból elfoglaltam, úgy most is csendben óhajtok távozni.

— A közgyűlési teremben azonban, mint a törvényhatósági bizottság tagja, továbbra is gyakorolni fogom jogaimat és pedig fokozott mértékben, felhasználva azokat a tapasztalatokat, amelyeket a polgármesteri székben szereleztem.

Eddig a polgármester nyilatkozta. Vasárnap délből 12 órakor, utóljára is utolsónak, el fogja hagyni Márk Endre a polgármesteri hivatalát. De a közgyűlési terembe visszatérve, tapasztalni fogja, hogy Debrecen közönsége nem felejtette el azokat a szolgálatokat, amelyeket városának tett, mert vezér marad Márk Endre a közgyűlési teremben akkor is, ha majd nem az elnöki székben ül, hanem mint egyszerű bizottsági tag foglal helyet a város parlamentjében.

Bármily bolygással ellátott bankjegyeket bevált
Farkas László
bank és tőzsdabizományos,
Miklós-utca 1. sz.
Dollár, külföldi pénzek vétele.
Jelzálogkölcsönök, ingatlan vétel és eladás

Ratifikáció és földreform

A parlament munkarendje

Budapest, okt. 30. A nemzetgyűlés külügyi bizottsága kedden délután *Andrássy Gyula* gróf elnöklelte alatt ülést tart és megkezdte a *békeszerződés ratifikálásáról* szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az első felszólaló az előadó után *Apponyi Albert* gróf lesz.

Szerdán újból ülésezik a nemzetgyűlés. Jelentéktelen tárgyak vannak napirenden, de nincs kizárva, hogy érdekes interpellációk lesznek. Szerdán dönt a Ház arról, hogy mikor kezd meg a földbirtokreformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Nem lehetetlen, hogy már csütörtökön megindul a vita, egyelőre a rendes tanácskozási idő betartásával, később az ülések jelentékeny meghosszabbításával. Ha a nemzetgyűlés november közepéig nem végez a földreformmal, úgy a javaslat tárgyalását felbeszakítják és napirendre tűzik a *ratifikációs törvényjavaslatot*, melynek letárgyalása, illetve elfogadása november 15-ig minden valószínűség szerint megtörténik.

A megyei és községi választásokról szóló törvényjavaslat tárgyalásának időpontja még bizonytalan, mert egyelőre kétsé-

ges, sikerül-e a női választójog kérdésében megegyezést létesíteni a kormánypárt frakciói között.

A honvédelmi miniszter programbeszéde

Székely István honvédelmi miniszter vasárnap mondja el programbeszédét Tornán. Ugyanezenkor nagyváradi *Szabó István* közéleti miniszter résztvesz Edelenyben *Lovász János* beszámolóján.

A fiatalok ügyei a kommün idején

A proletárdiktatura emlékeiből

Csobán Endre főlevéltárnok a proletárdiktatura irásos emlékeinek beszolgáltatására vonatkozó felhívása nyomán *Kolbenhayer Kálmán* kuriai bíró, a fiatalok ügyei debreczeni felügyelő hatóságának elnöke, jelentést terjesztett be a polgármesterhez. A jelentés, amely közli, hogy a hatóságnak semmiféle irásos dokumentuma a proletárdiktatura idejéből nincsen, mert csak szóbelileg érintkezett a kommün képviselőivel, itt közölt részében érdekesen mondja el rövid kapcsolatát a proletárdiktaturához.

— Mikor a proletárdiktatura kitörése után a bíróság működését felfüggesztette, azonnal érintkezésbe létem az igazságügyi népbiztos itteni állítólagos megbízottjával, dr. *Horvát Sándor* ügyvéddel arra nézve, hogy a tanácsköztársaság a fiatalok ügyei debreczeni felügyelő hatóságával szemben milyen álláspontot szándékozik elfoglalni s amennyiben ennek a hatóságnak a működését továbbra is óhajlja, az új ve-

zelőségről gondoskodjak, mert én a változott viszonyok között a vezetést semmi körülmények között nem vállalom.

A nevezett igazságügyi népbiztos kijelentette, hogy ezt a kérdést, amelyről ő egyáltalában nincs tájékozva, előbb *Ládai István* igazságügyi népbiztossal kell megbeszélnie és e célból Budapestre kell utaznia.

Néhány nappal később — 1919 március utolsó napjaiban — arról értesített, hogy a nevezett népbiztossal érintkezni nem tudván, attól a további teendőkre nézve utasítást nem nyert, másrészt azonban a felügyelő hatóság szervezetébe és működésébe beleavatkozni nem kíván és tényleg sem ő, sem a forradalmi törvényszék, sem az itteni direktórium tagjai a kommün fennállása alatt a felügyelő hatóság működésébe bele nem avatkoztak.

Ily előzmények után a felügyelő hatóság, tekintettel arra, hogy több százra menő fiatalok érdekeinek megvédéséről volt szó, — teljesen figyelmen kívül hagyva a tanácsköztársaság fennállását — az 1909 évi kormányrendeletben meghatározott teendőit — vezetésem alatt — az addig fennállott jogszabályok értelmében továbbra is háborítatlanul végezte és emiatt sem az elnök, sem a felügyelő hatósági tagok valamely üldöztetést, vagy erőszakoskodást nem szenvedtek.

Megérkeztek

gyermek alsótrikók, trikó-leibchen és nadrágok prima minőségben és mindenféle meleg gyermekruházati cikkek, kitűnő harisnyák, gyönyörű swetterek, szövet ruhák, fiúruhák stb.

Dr. HEGEDŰSNÉ
Gyermek-divatüzletében
Simonffy-utca 2.

Csigénél sonka, császárhus, füstölt husnemiék, naponta friss tepertő, esténként meleg kolbász, pácolt esemeszalonna és kolbász különlegességek állandóan.
Batthyányi-utca 6. sz.

Női Antilop-keztük

érkeztek minden színben.

Schön Sándor

Piac-u. 14. Csapó-u. sarok.

Ferfi fehérneműeket

készít

HERMAN

HÁNDOR és Tsa

Piac-utca 10. Bikaival szemben.

Irányáron alul

hordó keményfa fából 800 drb 2500 hektoliter, 1—5 hektog, gyümölcsiznek befőttes üveg 17.000 drb, 1/2—1 1/2 literig 1920 november 3-án

eladó.

Hajduvárosi konzervgyár.

az ország első börgváranak gépszij, varró- és kötőszij, műszaki cikkeknek kizárólagos képviselőjét, illetőleg egyedárusítását Hajdu, Szabolcs megyére és Biharmegye egy részére átvettem. Ezen cikkekből minden méretben és mennyiségben szolgáltatok és üzletemben állandóan nagy raktárt tartok.

Révész Simon gépraktára
Debrecen, Huszádi-u. 11.

„Csak Baltazár püspök volt ott Tisza temetésén“

Tisza István halálának második évfordulóján emlékeztetőül és okulásul leközöljük itt Nádás Sándornak az első évfordulóra írt cikkét. A cikk így szól:

Csak Baltazár püspök volt ott Tisza temetésén

Most mindenki villanykörte nagyságu könnyeket hullat, énekelnek, szónokolnak, írják róla a szebbnél szebb nekrológokat, de arról senkisésem beszél, hogy Tisza gárdája sehol sem volt a forradalomnak azokon a napjain, amikor teherkocsikon töltött fegyverekkel lövöldöztek a részeg katonák és véres szemmel igyekeztek hazafelé az István-úton, ki a ligen keresztül a Hermina-útra, ahol Tisza lakott.

Valaki, aki véletlenül látta Tisza szomorú temetését Pesten, arra figyelmeztet, hogy a család tagjain kívül egyedül Baltazár debreceni püspök kísérte a halottat. Az összes református püspökök egyszerre mind spanyol náthát jelentettek. Pedig ott kellett volna lenni mindnek. Tisza a református egyház főgondnoka, tehát legnagyobb világi feje volt. Csak-hogy akkor kissé kockázatos dolog volt megjelenni Tisza temetésén.

Egyedül Baltazár püspöknek volt mersze hozzá. Debrecenből direkt ezért Pestre sietett, felkereste az özvegyet és közölte vele, hogy Tisza az egyház halottja. Senkisésem akadt, aki egy lépést tett volna a temetés ügyében. Baltazár ment el Dietzhez, ahol az előszobában több száz ember tolongott. A püspök elkiabálta magát:

— Baltazár református püspök vagyok! Tisza temetése ügyében kell bemennem a főkapitányhoz!

És a tömeg utat nyitott a püspöknek, aki egy fejjel magasabb minden embernél. A Máv-hoz is ő ment el. Itt külön vonatot akartak adni, de a veszélyes időkbe való tekintettel Baltazár csak külön kupét kért, egyet a koporsónak, egyet a kíséret számára.

A külön kupé azonban nem telt meg gyászolókkal. Politikai barátai közül Balogh igazságügy-miniszter kísérte Gesztre Tiszát. Ott volt a második temetés. Baltazáron, Baloghon és a családon kívül senkisésem jelent meg. Részvénytulajdonosokat is alig kapott az özvegy. A geszti pap is ott volt és segített a szertartásban.

Mindez pedig azért közlendő és azért kell itt leszögezni, mert most az évfordulón — senkinek sincs spanyol-náthája. Mindenki ott van, szónokol és nekrológozik. Most nincs ellenfele, nincs kritikusa, mindenki csak rajong és tömjenezik.

Most egy éve mást dicsőítettek és más előtt szónokoltak és jövőre is más lesz, aki előtt terdelnek.

DOLLART
és más idegen pénzeket legmagasabb napi áron vált be
GÓTSCH SÁNDOR
banktródjaja DEBRECZEN,
Piac-u. 38. I. em. Főposta mellett.

Zürichi devizák

Zürich, október 30. (Megnyitás.)
Berlin 8:40, New-York 6:30, Milano 23:70, Prága 7:40, Budapest 1:40, Bécs 2:—, Osztrák helyezett 1:60, Bukarest 10:40, Varsó 2:—.

DOLLÁR RANKAI KENYÉRPIAC

Öngyilkos földbirtokos

Egy fiatalember rejtélyes tragédiája

Tragikus körülmények között vetett véget ma délelőtt fiatal életének egy előkelő származású, közismert fiatal földbirtokos, aki Debreczen urti társadalmának egyik közkedvelt alakja volt. A városzerte általános részvétet keltő szomorú esemény hőse Fábry Ernő, egy érmihályfalvai földbirtokos 23 esztendőös fia. Ma délelőtt fél 12 órakor az Alföldi-palotában lévő elegáns garzonlakásán brownínggal halántékon lőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosság okát és előzményeit egyelőre még homály borítja. A szerencsétlen végű fiatalember apja és anyja részére egy-egy levelet hagyott hátra, de ezekből nem tűnik ki, hogy mi kényszerítette őt az öngyilkosságra. A rendőrségi nyomozás egyetlen támpontja eddig az öngyilkos szolgájának vallomása. Ez a hűséges derék legény, aki odaadó szeretettel vette körül fiatal gazdáját, elmondta, hogy Fábryt már napok óta sötét kétségbeesés tartotta a hatalmában és sűrűn emlegette, hogy véget vessen az életének. A szolga próbálta lebeszélni, majd mikor látta, hogy szavai nem használnak, eldugta a revolvért.

Ma délelőtt azonban Fábry szokatlan eréllyel rátámadt és visszavette tőle a revolvért. A legénynek valami dolga volt és épen fél 12 órakor tért vissza. Első dolga volt, hogy bepillantott a kulcslyukon s látta, hogy gazdája a nagy állatútkor előtt ülve épen akkor illeszti homlokához a revolvért. Kétségbeesett kiáltással berohant, de a fegyver addigra már eldőrdült s a szerencsétlen fiatalember holtan zuhant végig a szőnyegen.

A boldogtalan szülőket már értesítették a szomorú esetről. Valószínűleg hétfőn érkeznek Debreczenbe, hogy fiuk végtisztességénél jelen lehessenek.

HIREK.

**Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.**

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Nagy hideg. Budapesti tudósítónk jelenti: Budapesten ma — 9 fok, Szegeden — 10 fok volt a hideg. Az utolsó ötven esztendőben nem volt ilyen hideg október végén.

— A főügyészi hivatal. A főispán ma fogantatosította a belügyminiszter rendeletét, amellyel Magoss György dr. tisztí főügyész állásától felfüggesztette és Csóka Sámuel főjegyző közbenjöttével felhívta a főügyészt, hogy hivatalát november 1-én Debreczeni Barna dr. tb. főügyésznek adja át.

— Nem lehet táviratozni Romániába. Ertesitem a közönséget, hogy Romániába és a románok által megszállott magyar területre táviratok további intézkedésig nem adhatók fel. Debreczen, 1920 október 27. Demkó pt. főigazgató.

— 1 kilogramm a só fejadag. A sóelosztó-bizottság értesítette a várost, hogy abban a kedvező helyzetben van, hogy a só fejadagját egy kilogrammra emelheti fel és a felemelt mennyiséget november, december és január hónapokra előre kiutal-

hatja. Mójában van a bizottságnak az ugynevezett különleges szükségletek 25 százalékanak a kiutalása is. A szállítás ilyen kedvező fordulata folytán a bizottság előterjesztést tesz a kormány-nak a sóbehozatali engedélyek beszüntetése iránt.

— A Demke-épület sorsa. Megírtuk tegnap, hogy Eötvösvényi Nagy Olivér főispán, a Demke kormánybiztos, tegnap egész délelőtt tárgyalt Márk Endre udvari tanácsos polgármesterrel a Demke-internátus épületének ügyében, mert az orvosi egyetem megnyitása jelenleg attól függ, hogy a Demke-épület megkaparthatja-e az egyetem a tanítás céljaira. Éppen ezért mindkét részről a legnagyobb előzékenységgel folyt a tárgyalás. A kormánybiztos és a főispán abban állapodtak meg, hogy az egyetem érdekeit mindkét részről előmozdítani igyekezzenek, a Demke-épület tulajdonjogát illetően pedig mindkét részről megszürelik a kormány-nál a Demkével annak idején kötött szerződés feltételeinek jóváhagyását.

— Repülőposta Budapest és Szombathely között. Budapesti tudósítónk jelenti: A magyar aeroforgalmi részvénytársaság Budapest és Szombathely között naponként rendszeres légi-járatot rendezett be, amelyet a posta, mint a hivatalos lap mai számában megjelent kormányrendelet közli, november 8-tól kezdve felhasználjék küldeményeinek rendszeres közvetítésére.

— Adókivetési lajstromok közszemlén. A pénzügyigazgatóság közli, hogy az 1910 s. továbbí évekre ezuttal első ízben kiivetendő III. o. ker. adóra vonatkozó kiszámítási terveket tartalmazó lajstrom október 30-tól november 8. napjáig bezárólag 8 napon át a városi adóhivatalnál közszemlére vannak kitéve, azt ott mindenki megtekintheti. Az észrevételeket november 9-től 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani.

— Vagyonmentő vásár. A Jótékony nőegylet 6-án őszi vásárt rendez, amelynek keretében, a vagyonmentő vásáron, a közönség által eladás céljára beküldött tárgyakat kikiáltási áron elárverezzi. Az eladásra szánt tárgyakat a vásár előtti nap, 5-ikén reggel 10 órától délután 5 óráig kell beküldeni a Bika nagytermébe, ahol a nőegylet kiküldöttjei átveszik és elrendezik a küldeményeket. A nőegylet kéri az eladókat, hogy minden darabra írják rá a kért árat s hogy a küldeményről előzetesen értesítsék Fráter Erzsébet elnöknőt (Kossuth-utca 36.)

— Doktorrá avatás. Tegnap avatta a debreceni egyetem tanácsa bölcsészeti doktorrá Péter Szabó György Pius táborig püspöki titkárt, menekült kolozsvári Szent Ferenc-rendi házfőnököt, aki harctéri szolgálatai elismerésül a többek között a Ferencz József-rend lovagkeresztjével is ki lett tüntetve. A fiatal doktor neve tudományos körök előtt sem ismeretlen, nagyobb és új utakon induló magyar történelmi munkája most van sajtó alatt. Erdélyi menekült társai közül sokan és szívesen köszöntötték felavatása alkalmából.

— Jótékonyosság a menekültekkel. Az elmúlt héten a menekültek javára az alábbi kegyes adományok folytát be: A Hajdúfalvi útnán Vas-és rézbutorgyártól dr. Trocsányiné elhalálozása alkalmából koszoru megváltás címen 100 korona, Török Barnánétól 10 korona 40 fillér, Sztraka Lajostól a bíróság által megállapított szakértő díja 60 korona, Surányi Központi kávéház tulajdonostól 288 korona, Nagy Gy. Lajos csökmői kerégyártótól 60 korona, az Apollo mozi-

tól a télt időszak tartama alatt a hetenként felajánlott 200 korona, ezen kívül pedig az eddigelő is kiutalt 60 ingyen mozijegy. Csanak János földbirtokos pedig egy fél vagon káposztát ajánlott fel az ezernyi bajjal küzdő és annyi nélkülözést szenvedő menekülteknek. Mindezen nagylelkű adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az O. M. H. debreczeni kirendeltsége.

— Propaganda-előadások. Pénteken délután folyt le a Székely Társaság negyedik propaganda-előadása. A váratlanul beállott hűvös idő dacára sem lankadt az érdeklődés az értékes előadások iránt. A tartalmas és élvezetes műsort forró, lelkes hangulatban hosszan tartó tapsokkal hálálta meg a publikum. A legközelebbi előadás november hó 3-án délután fél 6 órakor lesz a vármegyeház dísztermében.

— Részvénytársaság képviselője, keresztény fiatalember, tiszta butorozott szobát esetleg ellátással keres. Értekezni vasárnap, hétfőn 10—12 között Piac-utca 59. Meinl.

— A dohánysempészes megakadályozása. A pénzügyminisztérium felhatalmazta a m. kir. pénzügyigazgatóságot, hogy ott, ahol az a belföldi dohánynyal üzött nagyobbimérvű csempészet megállítására érdekében mulhatatlanul szükségessé mutatkozik és olyan esetben, midőn a csempészet elkövetésére alapos gyanu forog fenn, a pénzügyőri szakaszok, biztos kerületek vezetőit, továbbá a pénzügyőrségi ügyek előadóit személyre szóló, legfeljebb azonban 1921 február hó végéig érvényűvel bíró általános házkutatási engedéllyel lássák el azzal a kikötéssel, hogy e kivételes engedélyek csakis a belföldi dohánynyal üzött csempészet felderítésére használhatók.

— Vasárnap is lehet vásárolni koszorut és virágot. A kereskedelmi miniszter 73483. sz. rendeletével Debreczen város területén ez év október 31-ikére vasárnapra a koszoru- és virágárusításra vonatkozólag a munkaszünetet felfüggesztette. Gyertya és világító anyag azonban nem árusítható.

— Meglopta az apját és a fivérét. A budapesti államrendőrség táviratilag megkereste a debreczeni főkapitányságot, hogy tartóztassák le a szökésben levő Kauffmann Sándor 30 éves budapesti kereskedősegédet, aki a jelek szerint Debreczen felé vette útját. A fiatalember 70,000 koronát lopott el az apjától, Kaufmann Mór kereskedőtől s ugyanakkor magával vitte Ignác nevű bátyjának Romániába szóló láttamozott utlevelét. A debreczeni államrendőrség keresi a tolvaj fiút.

— Csecsemő a tanári szobában. Szokatlan jelenet színhelye volt tegnap délelőtt a Dóczy-intézet komoly tanári szobája. A szoba előtt elhaladók csecsemő-sírásra lettek figyelmesek. Benyitottak a tanári szobába s az egyik széken legnagyobb meglepetésükre takaros pólyába bugyolált kis csecsemőt találtak, aki nem zavartatta magát a hallgatóságától és nyugodtan tovább sirt. A tanár urak persze azonnal nyomozást indítottak, hogyan kerülhetett a szokatlan vendeg a tudomány csarnokába? Megállapították, hogy rövid idővel ezelőtt egy asszony fordult meg az intézetben, aki karján egy csecsemőt tartott és tudakozódott valaki után. Mikor azt felelték neki, hogy az illetőt ott nem ismerik, eltávozott. Távozása közben a gyermeket a tanári szobába csempeszte. Az anyátlanul maradt csecsemőt a gyermekmenhely vette gondjaiba. A rendőrség keresi a lelkiismeretlen anyát.

— Koros Sándor újonnan általakított uri és egyenruha divatúlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszövetekben és az összes katonai felszerelésekben.

Magas bért fizetnek feltétlenül tiszta 1 vagy 2 szobáért, fiatal házaspár számára. Ajánlatokat a kiadói hivatalban fekvő címre kérek.

Könyvtárakat legmagasabb áron vásárol az Alföldi Antiquarium, Piac-u. 18., Tisza-palota.

Alakítsa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Dynamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

Pénzt takarít meg, ha öltöny, kosztüm és telikabát szövet szükségleteit Fischer Adolf és fia Piac-u. 61. szám alatt szerzi be. Telefon 395.

Gyönyörű női kabátok, costümök, ruhák, pongyolák, blousok érkeztek Bécsből Barta Ferencné üzletébe, Hungária-kávéház mellett.

Uj téli divatlapok érkeztek Hegedüs és Sándor irod. r.-t. könyvkiadói hivatalába, Debrecen, Piac-u. 34.

Egy beteg vaggontakó iparos arra kéri a közönséget, szíveskedjék egy butorozatlan szobát neki felajánlani. Menekültügyi kirendeltség.

Francia drill, batizst, fűzőknek haskótóknak érkezett Goldstein Karolinához, Miklós-u. 5.

Héra kézimunkaüzlet, — fehérneműjavítóval — és Kolosné nyakkendő-terme Simonffy-utca 5.

Legújabb rendszerű karbidlámpák és karbid Molnár Testvéreknél.

Frank Sándor céghez Piac-utca 42. sz. posztó szövet, selyem és kész női fehérnemű legfinomabb kivitelben nagy választékban érkezett.

Welszmann Jakab okl. mérnök jogosított földmérő magánmérnök irodája Piac-utca 64. szám alatt van.

Szenzációs gramophontelep-ajándékok érkeztek Molnár Testvérekhez.

Őszi és téli női felöltő ajándékok óriási választékban érkeztek, továbbá leányka kabátok, női ruhák, flanel pongyolák, blousok olcsó árakban kaphatók. Frank Sándor női felöltő áruház, Piac-u. 42.

Cezarina! egy világhódító asszony című világhírű filmregény megjelent (ára 27-60) s kapható a Hegedüs és Sándor irodalmi r.-nál Piac-u. 34.

Sirkoszoruk a legszebb kivitelben, ugyisintén viasz menyasszonyi koszoruk és látványos gyári árban, nagyban és kicsinyben Jünker művirág- és sirkoszorú-gyárában Piac-utca 26/b. Passage.

Forradalmi problémák és a zsidókérdés címen érdekes könyvújdonosság jelent meg dr. Nagyiványi Zoltán tollából, mely aktuális voltánál fogva nagy érdeklődésre tarthat számot. Ara 69 korona. Kapható Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r. könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ.

R. Farkas Ida, a Csokonai-színház új hősnője a Névtelen asszony című szerepében sikeresen mutatkozott be. Megjelenése teljes illúziót keltő volt, bár érdekes, ideges alakja inkább a modern színművek idegesszonyáé; hangja kifejező és széles skálájú; a játéka nem ment ugyan tulzásoktól, de ezek a tulzások éppen ennél a szerepnél hagyományosaknak tekinthetők. Meleg és őszinte siker kísérte az új hősnő bemutatkozását. Kardoss Géza közvetlen játéka, Szigeti Jenőnek balsáci regény-alakot művészi tökéletességgel színpadra vitt figurája, Szendrői komoly, becsületes színészi munkája, Székely Zizi szépsége és kedves közvetlensége és Bánhidyi diszkrét, biztos, intelligens, minden tulzástól ment játéka emelhető még ki a jól sikerült előadásból, amelynek csak egy kinos pontja volt, az egyik epizód szereplő abszolút szerepemtudása.

A színházi irodák jelentése:

Vasárnap, 30-án este Gárdonyi Géza magyar levegőjű, klasszikus darabját, A bort hozza színre a Csokonai-színház Bodán Margittal, László Gyulával, Csol-

nakossyval, I. Lukács Juliával, Székely Zivivel és Nádossy Istvánnal a főszerepekben. Délután mérsékelt helyárrakkal az eredeti szereposztásban Próbahúzás énekes színmű kerül előadásra.

Hétfőn, november 1-én két előadást tart a Csokonai-színház. Este A) bérletben Tóth Ede hanggalatos, derűs és részleteiben drámai erejű népszínműve A toloncz kerül színre. Cimszerep Bodán Margité. A vezető szerepeknek s az előadás irányját Szigeti, Szalma, Egyed Lenke, I. Lukács Julia és Nádony István biztosítják.

A Csokonai-színházban 1. hó 30-án a fűtés megkezdődik.

Ma és holnap bucsuzik a Vigaszínházban Kovács Lilly, aki méltán lett a debreceni közönség kedvence s aki nem véglegesen válik meg a Vigaszínházról, de akit egyelőre egyik fővárosi színházhoz köt szerződése. A Szép Salamon Sári népszínműn kívül szintre kerül még 3 egyfelvonásos, köztük a nagyszerű Bugyi-darab. Ma délután 4 óra-kor mérsékelt helyáru előadás lesz.

Húsbúcsú előadások az Apollóban. Nordisk műsor, mérsékelt helyáru, ma vasárnap 3 és 4 órakor.

Tarzan II. (a dsungel gyermeke) befejező rész. Ma utoljára mutatja be az Apolló.

Cezarina (A világ urnöje) Miss Napoleona című hatodik részét ma utoljára mutatja be az Uránia; holnap hétfőn Az arany asszony című hetedik folytatás kerül műsorra. — Jegyélvétel.

Franceska Bertini, a szép olasz művésznő főszereplésével a Tehetetlenség című olasz film mutatja be ma, vasárnap utoljára az Arany Bika mozi.

A tigrisarcu ember, amerikai kalandor-dráma 7 felvonásban, Pathé-film, hétfőn az Apollóban. Jegyélvétel.

A debreceni vonós-négyes társaság a múlt szezonnál elmaradt hatodik bérleti hangversenyét folyó évi november 10-én este 8 órakor tartja meg az Apollóban. Közreműködnek: Füredi Sándor hegedűművész, dr. Hahn Aladárné zongoraművésznő, Füredi Irén hegedűművésznő. Jegyek előre válthatók az Apolló pénztáránál. A tavaly váltott jegyek érvényesek.

Csonka Magyarorszag — nem ország, Egész Magyarorszag — mennyország!

A püspök atyafisága

— Regény. —

Irtá: IVÁNYI ÖDÖN. (152)

Erezte, hogy ezt a katasztrófát ő nem tudja felfogni. A szegény, bukott teremtes úgy nézett Veronra, mint egy angyalra, aki szeme előtt esett le az égből.

Nem merete többé megszólítani. Ott maradt a földön, a szőnyegen ülve. A lefektetésről hallani sem akart. Fejét odahajtá a pam-lag végére s hiába akarta Veron, nem engedte, hogy ez a lábát kivonja öléből... Így ültek a vilá-gos szobában reggelig, míg Birit végre az álm elnyomta.

Fejük fölött hol megszűnt, hol megújult a táncoló lábak sűrű dobogása... Biri, noha el volt szomorodva, mégis odafigyelt a fe-lülről sűrűn, tömpán s mintegy permetezve lehalló hangokra s a kopogások üteméből találgatta nagában, hogy mit táncolnak odafönn... Ez csapás, ez rezgő-polka, ez négyes... És a valcer-roham zajában elaludt csendesen...

Veron, amint az ablakon át

betetetzeti a reggeli szürkület: esöndösen kivonta lábait az alvó lány öléből, fölhozta cipőit, magára vette felső ruháját, párnát tolt Biri lecsüngő feje alá s betakarta őt egy gyapjukendővel... Aztán magára hagyta.

XXII.

Amint Veron a sötétes kapualj-ból kifelé sietett: háta mögött nevéen szólították:

— Veron!... Veron!... — behurkolt fejjel, palástformájú, földig érő köpenybe burkolva. Szaladva érte be Veront, akit a hang, a váratlan megszólítás megijesztett, de még inkább az, hogy a hoz-zászóltot alakban fölismerte Szen-czy Flórá... Hogy futott az éjjel ez elől a nő elől és ime egyszerre ott terem mellette!... Nem menekülhetett. Flóra karját az övébe fonta már.

— Jöjjön velem, édes. A kocsim a sarkon vár rám. Siessünk, míg észre nem vesznek. Szökőben vagyok, édesem. Ez az ilka megbolondult. A fejébe vette, hogy vendégeit délig együtt tartja. Hiába beszéltem neki, hogy tizenegyor próba van. Az igaz, hogy kissé bekaptam magam is, de első a kötelesség. Ugy-e?... Tudja, pompásan mulattunk. Ilka még így nem tett ki magáért. Milyen vacsora, micsoda pezsgők! Rácz Pali húzta. Soha életemben nem táncoltam ennyit. Azok odafönn még most is bomlanak.

— És amint a jégbehűtött pezsgőtől fátyolozott hangján össze-vissza fecsegett: Veront karjánál fogva vitte, ragadta, miglen oda-érték a sarkon váró kocsihoz. Flóra előre akarta Veront bocsá-tani. Ez szabadulni akart.

— Köszönöm. Nem ülhetek föl. Haza megyek.

Flóra nem engedett. Elviszi há-záig s leteszi a kapu előtt. Nem lehetett őt visszautasítani. Erő-szakosan tolt Veront föl az ülésre.

Amint a fogat megindult, ismét rákezdte az otthagyt mulatság heves dícséretét. Töviről-hegyire elbeszélte, hogy mi minden esett meg. A mulatságos részeknél ka-cagott s keztyús keze hadonázá-sával szelet csapott a kocsi-ban, azt se tudta ugyszólván, hogy ki ül mellette.

A sok tánc, a zene, a pezsgő megzavarta kis fejét: most meg-tetejébe, a saját hangja nevetése részegítette meg.

Egy fordulónál az ablakon ki-tekintve, egy munkást vett észre, amint egy szinlapot ragasztott a sarokra. A szinlap a próbát jut-tatta eszébe, meg azt, hogy neki ma estére énekelnie kell. Most érezte csak, hogy hangja reked-tes. Az énekesnő megszeppent. Torka körül szorosabbra fogta a sálkendőt és a beszédet abban hagyta.

De nem tudott sokáig hallgatni. A fecseges, a közlés vagy a pezsgő, forrott benne s hiába szori-totta össze csacska száját: a szó kibuggyant rajta. A tartalmatlan, léha beszéd árja ismét vígan öm-lött a nyugtalan nyelvről.

A gége végre megsokalta a dol-got. Adott olyan hamis, rekedt hangot, hogy Flóra egyszerre a torkához kapott.

— Szent Isten! Ez kezdődő hurut...

— És ijedt hangon kezdett lamen-tálni, hogy miért nem is ment haza már korábban. Tudhatta volna, hogy az ilyen kényes to-rok, amilyen az övé, megadja az árát a korbhelykedésnek. Most már nem magasztaita estélyt adó kollégáját. Ráfogta, hogy azért itatta őt félig fagyott pezsgővel, hogy herekedjen tőle s ma ne tudjon énekelni. Ezért nem en-gedte, hogy hazamenjen egy óra-kor, amikor ő...

Most, mint aki hirtelen eszmél valamire, odafordult Veronhoz.

Igaz, né! Hisz az éjjel, ön és Kanut.

De amint Veron sápadt, álmatlan arcába, barna gyűrűkkel övedzett, bágyadt szemébe nézett: nem tudta folytatni. Felindulás vett rajta erőt... Egy csapásra elfeledett mindent, ami vele az éjjel történt, csak arra az egy mozzanatra emlékezett, a mi az éjjel pillanatra megzavarta, aztán meg mulatatta, de amiről később tisztára meg-felédkezett... A tánc izgalmából szólította ki a szobaleánya, titkolódzó képpel a fülébe sugya, hogy miféle vendégek vannak a lakásán. Flóra akkor elképedt e hirre. Tudta, hogy az nap van Kanut eljegyzése. O is meg volt hívva a Biás-ház fényes estélyére. Azonban nem ment oda, mert ez az eljegyzés bosszantotta kissé. O is kacérokodott a miniszter ural és pedig Biáséknál kacérokodott elő-ször. Nem akart szemtanuja lenni a Biás-leány győzelmének, ami az ő veresége volt... És egyszerre csak hallja, hogy a boldog völe-gény, akiről azt hitte, hogy Biás Hajnal oldalán szépeleg, megjele-nik az ő lakásán — a szép Bacsó Veronnal.

Folyt. köv.

Könyvtárakat

és egyes műveket is legmagasabb áron vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma

Első Takarékp-alota

Kivánatra házhoz me-gyek megtekinteni.

Eladó különféle dolgok

a NAGY LAJOS adásvé-teli irodában Veres-utca 9. szám alatt és pedig:

Csomagoló-papir:

néhány rizsma, divatickek, kala-pok és más egyéb árucikkek cso-magolására. Nagysága: 50 cmtr széles, 76 cmtr hosszú. Ara ó-rizs-mánként 300 K. 350 és 400 K. Na-gyon olcsó vétel. Egy rizsmánál egy-egy minőségűl kevesebb nem kapható. Egy ó-rizsmában van 480 iv. Minták díjtalanul kaphatók az irodában. E papírok vékony író-géppapírnak is használhatók. (En is ezeket használok.)

Öntött vaskályhák

már használt, de kifogástalan álla-potban, darabja 400 korona.

Kő-sajtók

festékek, kence és különböző mé-retű kövek.

Mimeograph és Koneo sokszorosítóhoz stencil viaszlapok

Papirzacskó-üzem beszüntetése miatt

a még raktáron levő cukorkák, csemegék, gyógyszerek, fűszer-árak stb. csomagolására alkalmas csemege-papirzacskók. Az egész, egy tételben átvéve 30% árengedménnyel, kisebb mennyiség (ezrenkénti) vé-telnél pedig 20% árengedmény. Minták, ármegjelöléssel, díjtalanul kaphatók az irodában.

Most jelent meg!

DR. NAGYIVÁNYI ZOLTÁN

Porradalmi problémák és a zsidó kérdés
aktuális irodalmi újdonság.

ÁRA
69 K

Kaphatók: Megedüs és Sándor Irod. és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Terpentin,

firnisz, poltturakk, kocsilakk, simító-lakk, siccativ-brunolin, vaslakk, fehér és színes zománc legolcsóbban kapható

NEUMANNÁL
CSAPÓ-UTCA 8. SZÁM.

Saját termésű

ó és új borokat
legolcsóbb napi árban árusítanak

Friedländer Testvérek
borsnagykereskedők

Széchenyi-utca 29. sz.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat a legmagasabb árban vesznek

POLLÁK

ékszerész Piac-utca 79.

Debreczen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalata irodájában a hivatalos órák délelőtt 8 órától 12-ig, délután 1/23-tól 5-ig tartanak, vasárnap és ünnepnapokon 8 órától 11-ig.

Vállalunk házi szemét és tűzifa fuvarozást jutányos árban. Telefon 481. Irodahelyiség Kossuth-u. 9., hátul az udvarban.

Most jelent meg!

ANDRÁSSY GYULA gróf

Diplomácia és Világháború

elmű könyve.

Ára 103K 50.

ADY ENDRE

Az új Hellász

Amateur kiadás. Ára 184 K

Kaphatók

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében.

Egy millió

koronát nyerhet a november 17-én kezdődő m. királyi

számlájsorsjátékon, vagy

600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000
70.000

Reszdelje meg
azonnal az alant kiválasztott sorsjegyeket:

16133	52410
16207	52426
16249	52427
43625	52445
48558	52491

Hivatalos árak:

1/4 08— 1/2 34— 1/4 17— korona.

Prospektust kívánatra ingyen küld:

BENKŐ BANK R.-T.

Budapest, VI., Andrásy-ut 60.

Időben pénznek legjobb beváltási helye

Modernül berendezett szücs mûhelyemben

javítások és alakítások jutányos árban elfogadtatnak.

ADLER szücsmeister

Széchenyi-utca 40.

KÖNYVVITELT

SZÉPIRÁST

NÉMET NYELVET

SZÁMTANT

HELYESIRÁST tanít

CZEIZLER, Bethlen-u. 21.

„FRICZI“

KALAPSZALONBAN

örösi választékban legszebb kalapok kaphatók

Városházával szemben

Piac utca 31. szám

Friss tojást

kiseb-nagyobb mennyiségben napi árban állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek.

Pollák Zsigmond

tojásnagykereskedő Debreczen, Miklós-u. 13.

ELKELTEK

a Keresztesi-utca 23.

Nyil-utca 121.

Bauer-utca 8.

Csóka Pál-utca 2.

Keresztesi-utca 21. és

Csapókert, Magyar-utca 9. számu házak!

Tehát most már ezen ingatlanok után se múltóztassék érdeklődni.

Ezen ingatlanokat az eladással megbízott

Nagy Lajos Országos Adásvételi vállalat adta el!

Debreczen városának legrégebbi adásvételi vállalata. Alapított 1900-ban. — Fennáll 21-ik éve. —

Iroda: Veres-utca 9. szám. — Telefon 13—76. sz.

Ujabb eladási megbízások fôlvetnek mindennap reggel 8 órától délután 6 óráig.

Az eladások eszközteséért, közvetítéséért az eladó tulajdonosok által egyetlen fillér közvetítési díjat sem kell fizetni a Nagy Lajos Iroda részére!

Csokoládé Dessertek Likőrök Cacao Tea Rum

mindenféle csemege és felvágottak a legolcsóbb árban beszerezhetők

Burg Sámuel

fűszer és csemege üzletében, Csokonai-színházzal szemben

Kalapformáló mûhely

Piac-utca 79.

KOHN HELEN

kalapszalonzában

legújabb bécsi modellek után

velour-, filc- és bársonykalapok fogmálását, festését jutányos árban nyolc nap alatt készíti

Brilliánsért Aranyért Ezüstért

bámulatos árat fizetünk

Braun A. és Tsa

ékszerkészítők

Piac-u. 28. Passage.

Textilárúk!

Közvetlen behozatal! Alkalmi vétel

barchet és flanellekben.

Állandó nagy raktár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Amerikai Ruha Áruház

Budapest, VII., Király-utca 15.

Ögarettahüvelyek és papirok

bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANKL BEZSÓ Budapest, VI., Hajós-u. 20.

Kérien mintázott árajánlatot!

Mindenféle bádogosmunka

ereszcatornák, horgonyozott

vaslemezből üstházak üsttel

napi áron beszerezhetők. Javításokat elvállal

CZITROM LAJOS

éptület és díszműbádogos. Király-utca 2.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Tisztán kezelt

ó és új borokat

legolcsóbb napiárban árusítok

WALDMAN ALBERT

borkereskedő, Széchenyi-utca 37.

Vince Alföldi Takarékpénztár raktárának telepén, Pesti-utca 2.

Szegedi édes nemes paprika

különlegességek nagy raktára

Lindenfeld J. Jenő

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében

Degenfeld-tér 7. szám.

VARGA JÁNOS

villamoszerelést vállaltata

BATTHYÁNY-UTCA 26. SZÁM.

Villamos berendezéseket, valamint mindenféle fém- és bronz-áru készíttést jutányos áron eszközöl.

ITT A TÉL!!!

Küldje még ma el a város kellő közepében levő

„Központi”

kelmefestő és vegytisztító intézetbe

(Varga-utca I. sz.)

kabátját ruháját

boáját, szőrméjét,

ahol valódi német anyliu festékekkel 8 nap alatt bármilyen színe olcsón befestik.

Linoleum-Áruház

Szőnyeg, Linóleum

és ágykészllet nagy választékban. Gummi-

kabátok gyári árban.

HAAS LIPÓT Linoleumárúházból

Perencez József-út 58. Megyeháza mellett

Mindenféle

lakatos szakmába vágó munkát

elvégeztet.

Uj tüzhelyek és kályhák

állandóan raktáron.

FEKETE LAJOS

lakatosmeister

PIAC-UTCA 66. SZÁM.

ÉDES NEMES PAPRIKA,

128⁰ zsirszóda,

Japán rizs, bors, KOCSI-

KENŐCS és mindenféle fűszer-

és gyarmatáru legjutányosabb

árakban beszerezhetők

Friedmann és Asztalos

fűszernagykereskedőnél

Széchenyi-utca 6. szám.

HA PÉNZT AKAR

megtakarítani, készíttess ruhát

ROTH M.

uriszabónál, öltönyöket leg-

jobb kivitelben tiszta gyapju

szövetből 3500 kor-tól

már készit.

József kir. körveg-u. 3. Arany Rika bórház.

Kosmetikai intézetemet

Széchenyi-utca 16. sz. alól

Simonffy-utca 7. szám alá

helyeztem át.

A legmodernebb villanygépek! Tíz

nap alatt eltávolítok mindenféle tein-

hibát, u. m. szeplőt, májfoltot, mites-

sert, pattanást, szemölcsöt, orr- és

arcvörösséget. Hajszálakat, arc- mell-

és karról villannyal végleg kiirtom.

Továbbá poudert, hajszápitó, kebel-

krém. Arcmasszage jutányos bértelben

kapható.

Legjobb minőségű, könnyű

batonszerép, fedél- kutgyűrűk,

mozaik és cementlapok

KRAUSZ cementárúgyárban

KISHEGYESI-UT 2. szám, Kiszállomás mellett kapható.

Vértessy Testvérek

Hatvan-utca 53. szám.

Autó, szántógép, nyere-

olajmotor, lokomotívok

szakszerű átalakítása. Szesz-

gyári és malomjavításe-

ket eszközöl.

Saját érdeke,

mielőtt rövid, kötött szöveget, norfubergi és papírárukban szükségletét beszerznie,

az árak felől érdeklődjön

CSILLAG ADOLF

rövidára nagykereskedésben Debreczen, Bádógy-utca 1. sz.
 Állandó nagy rakár pipa és dohányzó kellékekben, cigaretta-papírok és hüvelyekben, diszmi és galanterie cikkekben választékos nagyraktár. Cérna-árak legolcsóbb bevásárlási forrása.
 Állandó alkalmi vevők női, férfi és gyermek harisnyákban, zsebkendőkben és szállag árúknban.

Az árak felől személyesen tessék meggyőződni, szolid és pontos kiszolgálás.

Női és férfi kalapok
 újjalakítása 3 nap alatt
Piac-utca 9. sz.

Városi és állami tisztviselők
 előnyárban részesülnek.

Törley- és Palugyay-
 léle pezsgők,
 Legkiválóbb csemege-
 borok és italok,
 Ostsee, göngyölt cse-
 mege-halak,
 Oroszhalak, heringek,
 valódi hollandi kö-
 vér pácolt halak leg-
 jobb minőségben be-
 szerezhetők nagyban is

Ullmann Salamon

Kereskedelmi
 Részvénytársaság
 túszer- és csemege osztályán
Piac-utca 69.
 Vármegyeházával szemben.

Valódi boxcipő

elsőrendű kivitelben gyermekeknek 30-35-
 számig 575 kor. 30-39 számig 700 kor., női
 300 kor. feljebb. Férfi bakancs 500 kor. Fiu
 bakancs minden nagyságban. Házi cipő
 férfiak, nők és gyermekek részére 70 kor.
 feljebb. Kereskedőknek árengedmény. Hí-
 ter-cég, Budapest, I. Döbrentel-tér 4-6. sz.

Dr. FLEISCH-éle SKABOPORM-

Legkiválóbb
 megelőzői: **KENŐCS ÚJBÓL KAPHATÓ!**
VISZKETEGETŐT, SÖMÖRT, Nem piszkít, szaga-
 talan, nappal is
ÓTVART, RÖHESÉGET, használható. Preba-
 lágyul, nagy tömegű és
 családi adagokban. Beáztatás utánra való
SKABOPORMPUDER 6-korona
 Kapható minden gyógy- **TÖRÖK J.** gyógyszár-
 tárban. — Főraktár: Budapest, Károly-u. 12.

Arany, ezüst ékszerek

alakítását és javítását legolcsóbban
 és leggyorsabban készíti

WEISZ ékszerész,
 Püspöki palota.

**Gyertya
 Kocsikenőcs
 Terpentin
 Lenolajkenőcs
 Morganyfahéj
 Litophon** és minden egyéb fest-
 tek-, fűszer- és gyarmatáru beszerzőhely
Adorján Jenő és Tsa

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégél.
Piac-u. 82. sz. az udvarban.

Viszketegség,
 rüh, sömör gyógykezelésére
 jó hatású szer a színtelen és
 kellemes illatú **Görö-féle**
Boróka-kenőcs
 Ára 15, 25, 40 kor. Hozzávaló
 Boróka-esszencia 20 kor. Kapha-
 tó minden gyógyszerárban.
 Debreceni főraktár a Gyógy-
 árú Kereskedelmi Rt.-nél.
 Készíti: **HUNTA Gyógy-
 szerész Laboratórium**
BUDAPEST, IX., Ráday-utca 12. sz.

VÉNUSZ COSMETIKAI INTÉZET

Széchenyi-u. 18. sz. alatt

Foglalkozik kizárólag a cosmetika
 minden ágával, 10 nap alatt eltűn-
 teti a legmakacsabb arcbőr hibákat
 u. m. megfoltot, szepit, mitesszert,
 pattanást stb. Hejszájakat arc, mell
 és karról rövid idő alatt kiírja.
 Arc-massage jutányosan kapható
 bérletbe.

Mindenkinek saját érdeke,
 hogy új ékszerüzle-
 temben, mely mo-
 dernül és dusan van
 felszerelve, egy próba-
 vásárlás által az árak
 olcsóságáról meggyő-
 ződjön. 000

Központi óra- és ékszerüzlet
PIAC-UTCA 30. SZÁM.

Aranyat, ezüstöt legmaga-
 sabb árban vesznek.

Rózsa Áruház Női és leány felöltők, Debreczen. Alföldi palota. kalapok

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

APRO HIRDETÉSEK

Aprohirdetések díja hétköznap 10 szög 10 korona, minden további szög
 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög K 15.—, minden további szög K 150.
 Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat.
 ezüstöt, briliánsokat leg-
 magasabb árban vesznek
 Schiffmann ékszerész,
 Piac-utca 67.

Ólmet.
 ólmosöveket, ólmedé-
 nyeket és más ólomból
 készült ócska tárgyakat
 magas áron veszünk. —
 Cím a kiadóhivatalban.

Elsőrendű tűzifát
 nagyobb mennyiségben
 veszünk. Árjajánlatot kér-
 jük lapunk kiadóhivata-
 lába beadni.

ELADÁS.

Kitűnő minőségű
 gyermekharisnyák el-
 esőn kaphatók **Dr. He-
 gedűsné Gyermek-
 divatházában** Simon-
 utca 2. szám.

Óriási
 japán krizantéma-
 vágya és tövesen kapha-
 tó. — Ugyanott egy gaz-
 dalkodónak alkalmas té-
 li kabát szalonnáért is
 eladó. **Nákóci-utca 28.**
 szám. Keresztépfűt.

Egy
 tiszta új fehér emallire-
 zott hálószoba eladó. —
 Nyil-utca 117. sz. 2. ajtó.

Férfi ruhák
 jókarban levők eladók.
Miklós-u. 37. Hercegné.

Kátrány

**Bőr
 Fedéllemez
 Mész, cement**
 legolcsóbb

Bethlen-u. 23.
 és **Petőfi-tér 6. sz.**
 mészüzletekben.

Élesztő
 állandóan legjobb mi-
 nőségben bármilyen
 mennyiségben kapha-
 tó **Rosenthal Sándor**
 dornál, Csapó-utca 19.

Azonnali
 beköltözésre eladó
 négyosztós ház.
 Cím a kiadóban.

Eladó
 új és használt butorok a
 legolcsóbb kivittől a leg-
 olcsóbbig. **József királyi**
kereskedés 20.

Mindentele
 új és használt butorok
 legolcsóbban beszerzhe-
 tők **Piac-utca 87.** (Kis-
 templombazár.)

Tiszta
 egész íves makulatura
 papír (újság) kapható
 lapunk nyomdájában.

Előrebesont
 biliárdgolyó, 2 garnitúra,
 jutányosan eladó. Cím a
 kiadóban.

KERESLET.

Mérlegképes
 könyvelő és gyakorlatlalt
 bíró pénztáros kisasszony
 azonnali belépésre fel-
 vétetik **Friedmann és**
Asztalos cégnél Széchenyi
 utca 6. Ugyanott tanuló
 fiu felvétetik.

Német
 leány 2 gyermek mellé
 keresetetik. Felvilágosítást
 ad **Sándor ékszerész,**
Piac-u. 41.

Könyvelő
 perfekt, mérlegképes,
 megfelelő állást keres.
 Cím a kiadóban.

Egy
 jobb házból való leány
 pénztárhoz keresetetik.
 Cím a kiadóban.

Házgondnok
 vagy házfelügyelő állást
 vállalna magántisztviselő.
 Megkeresést a kiadóba
 kér «Megbízható» jellegre

Fűszer
 nagykereskedésbe köny-
 velő és helyi ügynök ke-
 resetetik. — **Lindenfeld J.**
Jenő.

Német-francia
 kisasszonyt Nyiregyhá-
 zára, mindenest főzőnőt
 helyben ruházattal kere-
 sünk **Arany János-u. 29**

VEGYES.

Plisse-Gouvre
 harangszoknyákból is ké-
 szít **Farkas Bella,** Arany
János-utca 20.

Israellita vallású
 gyermekek elemi vagy
 középiskolai tanulók ok-
 tatását elvállalja ellen-
 séges megzárás alatti
 területről menekült diák.
 Héber olvasás tanítására
 is vállalkozik. Címe a
 kiadóhivatalban meg-
 tudható.

Jó
 házi koszt kapható. Cím a
 kiadóba.

Plisse-Gouvre
 munkák gyorsan, szépen
 olcsón készülnék **Péter-
 fia-utca 25.**

Egy
 szép nagy butorozott
 szoba egy vagy két fiatal
 ur részére kiadó. Cím a
 kiadóhivatalban.

NEM-GOND-MÁR-A-MIKULÁS-ÉS KARÁCSONYI AJÁNDÉK

BASA BÁCSI **KURUCZOK**
MESEI... **ELŐRE!**
 mesekönyv szebbnél-szebb
 magyar gyermekmelével a
 felülkötött művészi képpel
 a legolcsóbb ajándék 6-10 éves
 gyermekeknek. Ára: fel-
 felárral... K 27.50
 gyönyörűen kiállított könyv-
 nek a legendás kurucokból
 való elbeszélései pedig a ser-
 dültebb ifjúság élvezetes ol-
 vasmánya. Ára: fel-
 árral... K 49.50

Kaphatók minden könyvkereskedésben!
Legjobb, legnemesebb ajándék a könyv!

Óra- és ékszerjavító műhely

Hunyadi-utca 12. sz.
 8 nap alatt minden-
 féle javítást jótállás
 mellett elkészítik

KOHN MÓR.

MUNKÁS BAKACCS
 barna és fekete garatált bőrtalppal
600 koronától feljebb.
 Mindenféle cipőru eismert jó minőség-
 ben. Postán utánvétellel bárhol. Nem
 tetszik visszavetnem. Viszonteladónak,
 gazdaságosnak nagyban ár.
Ardó József (ezelőtt Sándorföld)
 Budapest, VI., Vilmos császár-ut 43.

Eladó:

Több lakóház, beköltözhető
 lakással is.
 Egy jókarban levő 6-os gőz-
 cséplőgép.
 30 hektoliter kiváló jó ó
 bor igen jutányosan.

Társat keresünk

több reális, jól jövedelmező
 vállalatához 400.000 és 1
 millió korona tőkével.
Mindentele megbízást elvállalunk
Debreceni Közvetítő Bank R.-T.
Piac-utca 49. sz.

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
 irodalmi és nyomdai részv.-társ.